

Karsten Hoydal skrivur

Hugskot um ólavssøkuna

hefur Sosialurin biðið meg um at skriva.

Tað er so mangt, sum dettur í huga, tá ið ein setir seg at minna seg á farnar ólavssøkur.

Eg minnst, hvussu árabátarnir vóru vanir at koma skúmandi oman gjøgnum fjørðin við fólki at halda ólavssøku, og hvussu bilsin eg varð fyrstu ferð eg sá ein »innstallering« stevna við ólavssøkufólki til Havnar. Menninir sótu fram á knoini og royktu. Eingin ár úti. Hetta mann hava verið um sama mundið, sum fyrsti bilurin í Føroyum, ein lastbilur, alla ólavssøkuna koyrði við fólki av Vaglinum niðan á Háls. Túrurin oman og niðan kostaði, minnst

meg rætt, 25 oyru fyrri børn og 50 oyru fyrri vaksin. Tað varð tikið til, at bileigarin fyrstu ólavssøkuna vann sær 600 kr. Hetta vóru nógvir pengar tá i tíðini.

Sjálvsølan (automatin) hjá Ísaki var eisini eitt satt undur av einari maskinu. Tú slepti einum 25-oyra inn í eina rivu í erva, togaði í eina skuffu, og út kom ein eskja við sukurlátubommum. Tað versta var, at børnini tyrptust so tøtt uttan um hetta undurverkið, at tað var næstan ógjørlegt at sleppa fram-at hjá ti, sum smæðið var.

Og so var tað karussellin, sum dró at sær bæði ungt og gamalt. Hon mól í klingur nátt og dag

við sinum rossum, leyvum, vagnum og mikla sjangri. Fyrstu ferð eg skuldi fara upp í hetta tónaleikandi gonguverkið, var eg sum vant so óheppin, at eg fekk ikki pláss, men stóð innanvert í ringinum og helt í eitt ross, tá ið gongd kom á. Eg visti mær eingi livandi ráð uttan at leypa innum, inn í miðjuna á maskinuni, og har varð eg standandi, til hon steðgaði. Hjá mær var einki annað at gera enn at sleppa mær út, so skjótt sum tað ringasta ørvitið var runnið av mær. Eg royndi ongantið aftur at fara upp í karussellina.

»Mikil á breytum er manna-gongd, múgván tyrpist titt í

9 eldri fólk siga sína hugsan um ólavssøkuna

Poli M. Mortensen, fulltrúi
»Ólavssøkan — gamla fragd-artið«, segði yrkjarin á sinni — Róðrabátar stevnu inn eftir vágini, kvinnur og menn oman úr fjøllunum, ilatin besta stási, tey flestu í tjóðarbúna, ið setti veitsludám á Havnina.

Vit, ið eru komin upp í árin, hava okkurt at minnst.

Eg var hvørja summarferiu á Hoyvíksgarði. Við spenn- ingi fóru vit í fylgi til gongu til Havnar, allir í føroyskum búna. Árið 1930 varð danska flaggið skorið niður av stong- ini á tinghúsinum, og eg stóð beint undir, tá segði ein maður: »har dalaði Danne- brog fyrri aðru ferð av himli«.

Annars var hugnaligt at siggja bændur við rivu og liggjaorvi, keypt frá Sam, til

hoyggjartíðina heima í bygðini, tá ið ólavssøkan var av.

Meira hugni og størri upp- livils var tjóðarhátiðin fyrri tey flestu, og hugnaligari var eisini heima á Hoyvíksgarði, har nógvir gestir komu á rossabaki um ólavssøkuna.

Tíðin broytir alt — og nóg- av ólavssøkudáminum er far- ið, men spell er um tjóðarhá- tiðin bert bleiv eitt Tivoli.

Hanna Kúrberg
Ólavssøkan fyrr og nú er ikki tann sama. Fyrr hittust kenningar fyrri at minnst gamlar tíðir. Nú verður alt ov mikið drukkið, og ov nóg- verður hugsað um vinning. Tað eru eisini alt ov nóg- ferðafólk her um ólavssøkuna, og tað er mong ein ljót mynd, tey taka heim við sær úr Føroyum.

Tað verður eisini alt ov l- litið gjørt burtúr ólavssøk- uni í dag. Fyrr høvdu fólk lit- ið at fara til og fingi kortini nóg- meira burtúr í.

Eg haldi ikki, sum tað er í dag, at útímtir og drekking- hóska saman.

Brynjolf Mortensen, arbeiðs- formaður

Mær dámar væl ólavssøkuna, tí hon hevur stóran týdning fyrri samanhaldið í Føroyum. Har hittast frændir, sum kanska ongan aðratið hava møguleika at hittast. Ólavssøkan hevur eisini stóran metnaranligan týdning. Men eg haldi, at tjóðskapardagur- in ikki bert skuldi verið hildin

í Havn, men kring alt landið.

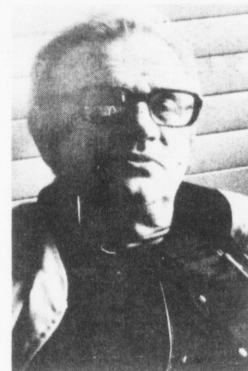
Viðvíkjandi ólavssøku- skránni kann eg siga fyrri meg, at ítrótturin hevur min stórsta áhuga. Útímtir á ólavssøku dámar mær einki. Tað eru eisini ov nógvar útsølar á ólavssøku.

Nikolina Højgård Simonsen
Ólavssøkan kundi verið ein góð veitsla, og fyrri nógur er tað eisini eitt ríkt upplivisli, men tað er eisini nóg- sum oyðileggur ólavssøkuna, t.d. rúsdrekka.

Ólavssøkan er so fjølbroytt, sum tilber, tí øll fólk hava sinar interessur, og øll vilja hava sín fram.

Viðvíkjandi útímtum, haldi eg, at øll tey, sum ætla at hava útímti, skuldi sligið seg saman. Sum nú er standa øll og rópa á holið á hvørjum øðrum, og tað er ongum til gagns.

Niels Juul Arge, útvarps- stjóri

Ólavssøkan er eitt tað besta vit eiga. Uttan ólavssøkuna kunnu føroyingar ikki liva. Hon er nakað, sum vit eiga at fjálga um og varðveita. Men tað harnar meg, at fremm- anda fólk koma higar og spilla okkum hana við sinum ólátaða atburði. Tann ólátaði atburðurin er hesin: teir ganga í ørviti fyrri tað fyrsta, og blanda seg uppi, har teir onki hava at gera, har tað er serstakt fyrri føroyingar, m.a. tann føroyski dansurin. Teir koma, uppi dansin, oyði- leggja hann fullkomiliga, og teir gera seg inn á fólk á ólavssøku, íbirta nóg- v klandur, og vit vita annars tað, at føroy- ingurin als ikki klandrast, bert hann fær frið.

Innihaldið er frálíkt á ólavssøku. Tað er vónleyst at gera ólavssøkuskránni meira fjølbroytta.